

CREATIEVE BROEDPLAATS

CROSS-OVER-SESSIES

EDUCATIE / LEREN INNOVEREN

EXPOSITIERUIMTE

REU RING

Merkbaar meer kunst, cultuur
en creativiteit in Holten

Op 12 maart 2017 stond een oproep van de gemeente Rijssen-Holten in de krant met als kop: "Gezocht: 'reuring' voor stationsgebouw Holten". In het artikel vroeg de gemeente zich af wat er moest gebeuren met het vervallen NS-station. Ze zochten ondernemers om weer 'reuring in de tent' te krijgen.

Mijn naam is Linda Brandes-Altena. Als moeder merkte ik op dat in ons dorp naast muzieklessen geen cultuureducatie aangeboden wordt. Met name voor jongeren ontbreekt de mogelijkheid om creativiteit te laten ontplooiën. Met creativiteit bedoel ik de vaardigheid om iets te bedenken én te maken dat nieuw, verrassend en waardevol is voor jezelf of voor een ander.

"We moeten creatief zijn!" horen we overal; op school, in vacatures en in de media. Inherent aan creativiteit is het afwijken van gebaande paden en dat wordt nog weleens vergeten. Zo kan het gebeuren dat iemand met andersoortige ideeën rebelleert in de klas of in conflict raakt met leidinggevenden. Ik herken dat met een kunstopleiding en carrière als grafisch ontwerper, maar is creativiteit wel de oorzaak van zo'n conflict?

Uit ervaring weet ik dat wanneer het aankomt op een confrontatie met 'de machten' en verandering staat op stapel, ze het liefste alles bij het oude willen laten. Zelfs als er in beginsel behoefte is aan verandering. Al doende leerde ik manoeuvreren langs deze onbewuste kaders.

Creativiteit stimuleren is van algemeen belang.

Vertrouwen op onze eigen creativiteit kan niet alleen veel betekenen voor jezelf, maar ook voor deze wereld. Ik zie dat we kansen laten liggen, bij onszelf, in de opvoeding, in het onderwijs en in de cultuur van organisaties en bedrijven, kortom in de hele samenleving.

Station Holten is een plek in de buurt, ideaal voor een creatieve broedplaats. Het idee dat ik pitchte bij de gemeente Rijssen-Holten werd enthousiast ontvangen, maar strandde tevergeefs in onderhandeling met NS.

Tubantia
REGIO ALGEMEEN SPORT VIDEO OPINIE FUN Q

Regio's wijzen Enschede e.o. Meelbe e.o. Almelo e.o. Oldenzaal e.o. Regio's strek

Gezocht: 'reuring' voor stationsgebouw Holten

HOLTEN - Wat moet er gebeuren met het NS-Station in Holten? De gemeente Rijssen-Holten zoekt initiatiefnemers om weer 'reuring in de tent' te krijgen.

Jelle Goessveld 12-03-17, 14:28

'Een pittoresk gebouw uit de jaren 20 van de vorige eeuw. Prachtig gelegen aan de voet van de Holterberg. Een beeldschoon uitzicht op het glooiende landschap van de zuidkant van Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug, waar het Beukenlaantje met haar statige bomen omhoog kronkelt. Treinen denderen voorbij. Een brievenbus en enkele posters zijn op dit moment de enige versieringen van het pand.'

▲ NS-station Holten. © Dierkema Rijssen-Holten

Zo omschrijft de gemeente Rijssen-Holten bijna lyrisch het NS-Station in Holten. Het enige probleem: het gebouw staat leeg. En daar moet als het aan wethouder Bert Tjhof ligt verandering in komen. Met andere woorden: hoe komt er weer reuring in de tent? Hoe kan het station een mooie verbinding vormen tussen het geraaide dorpscentrum en de Holterberg?

„We willen passende activiteiten in het gebouw die elkaar versterken op momenten dat de treinen rijden, zowel overdag als 's avonds. Je kunt denken aan horeca. Maar we staan ook open voor niet-commercieel gebruik, zoals voor kunst en cultuur. NS Stations wil in beginsel een marktconforme huur, dus het pand wordt niet gratis verhuurd. Maar als er een mix van functies in het gebouw komt, biedt dat mogelijkheden”, aldus Tjhof.

Holtens Laboratorium Technologie en Natuur (HLTN) initieert en organiseert, doormiddel van kunst, culturele en educatieve projecten, rondom technologie en natuur. Dat doen we met name voor jeugd, zodat zij zich kunnen ontwikkelen tot creatieve volwassenen, klaar voor uitdagingen van de toekomst.

Holten in de prijzen!

In het altijd zonnige Amersfoort aan Zee nam een delegatie Holternaren een award voor Levendigste dorp van Nederland in ontvangst. Na afloop spraken wij met burgemeester Veda Spiputi. We vroegen haar naar de geschiedenis van het dorp.

Er gebeurde al best veel op het gebied van kunst en cultuur in het toeristische dorp gelegen aan de voet van de Sallandse Heuvelrug. Echter collectieve creativiteit inzetten voor persoonlijke of maatschappelijke problemen was nog geen vanzelfsprekendheid.

Het waren de roerige jaren '20, waarin duidelijk werd dat alleen bedrijven met een creatieve houding weerbaar genoeg bleken om de crisisjaren, na de wereldwijde Covid-uitbraak, te overleven.

Kiezen voor creativiteit

De kracht van denken in mogelijkheden werd op een pijnlijke manier duidelijk. Het deed de gemeente Rijssen-Holten besluiten vanaf 2022 vol in te zetten op het stimuleren van creativiteit onder haar burgers. De gemeente investeerde onder andere in het initiatief HLTN.

Het hoog in het vaandel zetten van creativiteit bleek een wijs besluit voor de continuïteit van de culturele sector. Zowel in productie als in fysieke infrastructuur gaf het een boost aan het culturele verenigingsleven.

Met intentie vonden ontmoetingen plaats tussen individuen en organisaties op het snijvlak van natuur, cultuur en technologie met sectoren als zorg, welzijn, onderwijs en toerisme. Door slim samen te werken werd creativiteit merkbaar aanwezig in het dagelijkse leven. Sindsdien is de beeldvorming van de creatieve sector enorm verbeterd en wordt nu zelfs gezien als een belangrijke maatschappelijke en economische factor in de regio.

Jong geleerd is oud gedaan

Levendigheid bereik je alleen met een diversiteit aan activiteiten voor alle leeftijdsgroepen van

kind tot bejaard. Actief sturen op een culturele levensloop wierp zijn vruchten af. Inwoners bleven ook naar mate ze ouder werden deelnemen aan activiteiten.

Zien, doen en leren

Na jaren zoeken vonden beeldend kunstenaars van Holten eindelijk een vaste locatie om samen kunst te maken en te exposeren. Er volgde snel meer bekendheid, doordat er, naast Kulturhus Holten, meer locaties voor cultuurparticipatie oppopten in het dorp en op de Holterberg. Bijvoorbeeld in werkplaatsen van de lokale middelbare school en plaatselijke bedrijven. Die werden 's avonds en in het weekend toch niet gebruikt. Ook reed een Cultuurbus door de wijken en leerde ondernemers innoveren met inzichten uit de natuur in het museum op de berg. Het begin van de transitie naar het regeneratieve tijdperk waarin wij leven.

Kunst hielp!

Met faciliteren van activiteiten werd altijd gezocht naar een originele invalshoek. Zo had informatie die gedeeld werd op sociale en lokale media over hoe, wat, waar, wanneer iets gebeurt, altijd een uniek karakter. Het dorp kreeg mede daardoor een steeds sterker creatief profiel en werd aantrekkelijk voor fondsenwerving en sponsoring.

De netwerkgestuurde aanpak had meer voordelen. Zo fungeert het nog altijd als eerste aanspreekpunt voor participatietrajecten van de gemeente Rijssen-Holten. Dat zorgde onder andere voor een soepele energietransitie, zonder al te veel tegenwind.

Ambitie tonen

Tijdens één van de labsessies met het opleidingsinstituut van VolkerWessels, Aveco de Bondt en Studio Daan Roosegaarde,

werden de eerste ideeën bedacht voor een futuristisch woonconcept, op een oud industrieterrein in het centrum van Holten. Het project verwierf internationale bekendheid op vele prestigieuze designbeurzen.

Designliefhebbers uit binnen en buitenland trokken nieuwsgierig naar Holten. Uiteindelijk bleek het een grote inspiratiebron voor de manier waarop wij tegenwoordig bouwen en wonen. Met comfortabel en zelfvoorzienende huizen. Zonder nadelige gevolgen voor de leefomgeving. Allemaal al bedacht in die experimentele tijd.

Het heeft ertoe geleid dat het dorp is verkozen tot Levendigste dorp van Nederland. Tijdens de feestelijke prijsuitreiking reageerde een uitzinnig enthousiaste burgemeester, dankbaar voor het voortschrijdend inzicht van haar voorgangers. ■

Van kennis- naar creatieve samenleving

Kennis zit in onze broekzak en met een beetje googelen hebben we het snel tot onze beschikking. Maar met kennis nieuwe combinaties maken die leiden tot originele en bruikbare ideeën... Dat blijft een uitdaging!

Als ik kijk naar mijn spelende dochter van 6 en zie hoe ze met al haar fantasie een wereld creëert met een simpele doos, dan denk ik aan Picasso. Hij zei "ieder kind is een kunstenaar. De moeilijkheid is er één te blijven als je groot wordt". Heb je ideeën maar laat je ze bij gedachten, dan heb je wel verbeeldingskracht, maar ben je niet creatief. Alleen door iets te doen met die verbeelding, worden we creatief. Met ouder worden vergeten we hoe dat moet.

Nooit te oud om te leren

Iedereen neemt z'n eigen kwaliteiten en vaardigheden mee in een creatief proces. Het is dus slim om samenwerking op te zoeken. Van oudsher zijn we gewend om met noaberschap problemen op te lossen. Of neem de Holtense Kwis: het hele dorp loopt daar warm voor. Samen vragen beantwoorden, puzzels oplossen en dingen maken. Super voor collectieve creativiteit, maar voor echte vernieuwing en verandering, is meer nodig.

Kunst helpt!

Bij kunst staat een uitkomst niet vast. Het is wat jij ervan maakt! Het nodigt uit tot dialoog en daagt uit tot het innemen van een ander standpunt dan je eigen en stimuleert out-of-the-box-denken. Ook is ruimte en tijd nodig om te spelen met ideeën. Fysieke ruimte waar experiment en samenwerking voorop staan en ruimte in tijd en aandacht om te denken, doen en maken.

Of het nu gaat om een persoonlijke of een maatschappelijke uitdaging, het proces blijft hetzelfde. Een creatieve broedplaats is en blijft relevant, zeker nu.

Ik besloot contact op te nemen met Kristina Odenhamn, cultuurcoach van ViaVie Welzijn. Samen zijn we een onderzoek gestart naar wat er zoal gebeurt op het gebied van creativiteit in Holten, daaruit is dit plan ontstaan.

waar staan we nu

- > Door ingrijpende bezuinigingen op vooral het beoefenen en bekwamen van beeldende kunst disciplines is het aanbod voor met name jongeren uit Holten verdwenen.
- > Ondanks aansporing vanuit de overheid mist in onze gemeente een kader dat het doeltreffend samenwerken van organisaties faciliteert.
- > Rijssen-Holten en Overijssel geven aan ruimte en gelegenheid te bieden aan creativiteit en innovatie.
- > Drempels om actief mee te doen aan een culturele samenleving moeten we niet onderschatten.
- > In de beweging die met het opengaan van de wereld ontstaat, willen we de kans grijpen om professionele creatieven, geïnteresseerden en ondernemers aan elkaar te verbinden.

Reflectie op actuele ontwikkelingen in onze samenleving is en blijft noodzakelijk. HLTN positioneert zich daarom als verbindende factor tussen kunst en publiek.

Onze missie is creatief bewustzijn bij mensen verhogen voor persoonlijke en maatschappelijke ontwikkeling.

Synergie veroorzaken

Vrijheid, speelsheid en openheid zijn cruciale ingrediënten voor elke samenwerking. Door ons niet te beperken in hokjesdenken veroorzaken we doelbewust, als in een laboratorium, synergie tussen mensen en ideeën. Zo is de uitkomst altijd meer dan de som der delen: $1 + 1 = 3$.

Niks is inspirerender dan samenwerken aan doelen. Samen oplossingen vinden, te leren van andere perspectieven en vooral ook het niet met elkaar eens zijn. Contact maken met een ander is daarbij essentieel en daarom denken wij altijd vanuit 'de ontmoeting'.

cultureel en maatschappelijke verenigingen en/of organisaties

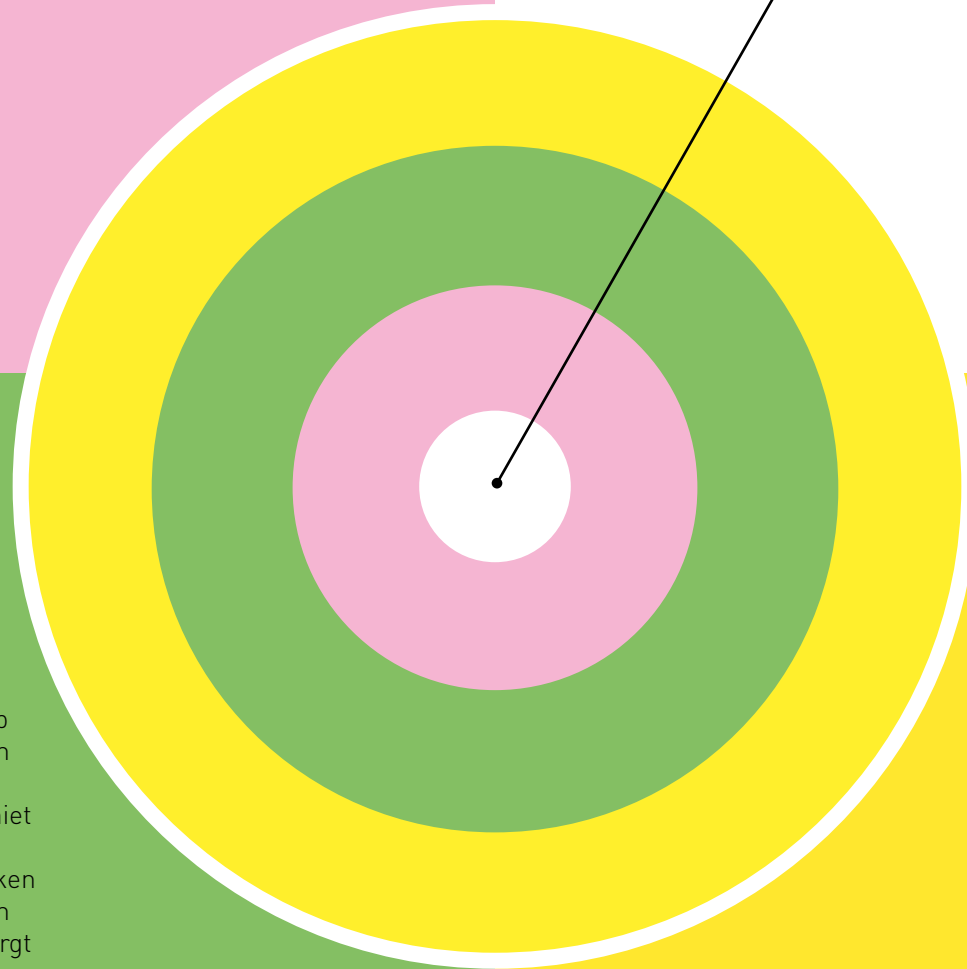
> doel: bijdragen aan organisaties die goed willen doen

Bij het organiseren van culturele en educatieve projecten rondom kunst, creativiteit en natuur, fungeert HLTN als intermediair. We initiëren innovatie bij maatschappelijke instellingen en bedrijven in samenwerking met creatieven. Daarmee slaan we een brug tussen ondernemerschap en creativiteit.

creatieve partners

> doel: inzetten denkers met nieuwe perspectieven

Creatieve professionals leren ondernemerschap niet op de kunstacademie. Wij willen hen helpen een professionaliseringslag te maken naar het bedrijfsleven. Maar ook het bedrijfsleven leert niet 'hoe om te gaan met creatieven' op school. Met het organiseren van werk- en ontmoetingsplekken ontstaan netwerken waar we 'elkaars taal' leren spreken. Goed voor de samenleving want, het zorgt voor verbinding en een betere beeldvorming van de creatieve sector.

HLTN

doel: creatieve synergie veroorzaken t.b.v. persoonlijke en/of maatschappelijke ontwikkeling.

Met onze centrale rol in de activering van creatieve veranderkracht op (sociaal) maatschappelijke gebied, helpen we samenwerkingen op gang, faciliteren we onderzoek en ontwikkeling, zoeken we naar financiële steun om (nieuwe) activiteiten op te zetten en brengen we verhalen onder de aandacht.

bezoekers / gebruikers

> doel: makers ideeën laten omzetten in realiteit

Met onze activiteiten planten we zaadjes ervaring en uitdaging, die het creatieve zelfvertrouwen laat groeien. Hierdoor leer je vertrouwen op de ontmoeting met een ander, omdat je weet dat daar de beste ideeën uit ontstaan. Je leert dat experimenteren nodig is om te weten hoe je jouw doel kan bereiken. Kortom, op welke manier dan ook, HLTN maak jouw ideeën waar.

Hoe?

Holten mist een plek waar kunst en cultuur kan ontstaan. Een broedplaats die creatieve synergie tussen mensen en ideeën mogelijk maakt.

Daarom bouwen we aan een fundament van 3 pijlers die elkaar versterken:

> vernieuwen

In samenwerking met kunstenaars en/of ontwerpers organiseren we lab-sessies waar we collectieve creativiteit inzetten voor vernieuwing en hechtere samenwerkingen.

Maatschappelijke vraagstukken vragen om een creatieve mindset. Door bewust te zoeken naar kruisbestuiving met het sociale domein werkt de creatief aan zijn of haar ondernemerschap en komen wij te weten waar (latente) behoeften liggen. Zo ontdekken we wat wel en niet werkt in een dorp als Holten, dat maakt het een win-win-winsituatie.

> verbinden

Om vernieuwing te waarborgen is een netwerk nodig. Waar het mogelijk is elkaar te ontmoeten, samen te kunnen experimenteren en werken aan persoonlijke en/of professionele ontwikkeling.

Als intermediair vergroten we de kans op originele en succesvolle verbindingen met zorg, welzijn, onderwijs, ondernemers en toerisme.

> vertellen

Mensen verbinden door elkaar verhalen te vertellen, de waarde van een merk zit in die verhalen. Daarom moeten we ze zo breed mogelijk inzetten. Zowel on- als offline! Door passie, te laten zien, te vertellen en te delen vinden mensen en ideeën elkaar. Zo worden zelfs ongezochte vondsten vindbaar.

Met onze rol in Holten willen we een voorbeeld zijn voor andere dorpen in Nederland, zodat ook zij kunnen leren van onze experimenten.

Om te bouwen aan de pijlers van dit fundament vragen wij een bijdrage uit het Cultuurbudget 2022.

Linda Brandes

"Dankzij de inbreng van stakeholders experimenteren we stap-voor-stap naar een resultaat dat we op voorhand nooit hadden kunnen bedenken."

Reuring in Holten

Samen met Kristina heb ik gesprekken gevoerd met individuen en organisaties op het snijvlak van kunst, cultuur, techniek en natuur om het culturele speelveld duidelijk te krijgen.

Op 19 mei 2021 werd door diverse van deze gesprekspartners een fluitsignaal gegeven. Zij gaven daarmee het startsein voor HLTN en lieten hun gezamenlijke ambitie voor merkbaar meer kunst, cultuur en creativiteit in Holten horen.

Om de intentie slimmer samen te werken extra kracht bij te zetten heeft iedereen een intentieverklaring getekend. Degene die we – tot nu toe – hebben gesproken, erkennen de meerwaarde van: het elkaar op de hoogte houden, het ondersteunen en versterken van elkaar. Om samen te bewegen naar een verbeterde culturele levensloop voor ons dorp en haar regio.

Uitgangspunt blijft dat wat er al gebeurt. De kracht zit er in dat elke organisatie zijn deel blijft doen, maar wel dat we van elkaar weten wat er gebeurt met kort lijnen.

Intentie is ondertekend door de volgende partners:

- ViaVie Welzijn (Kristina Odenhamn)
- Kulturhus Holten (Jeroen de Kok)
- Bibliotheek Rijssen-Holten (Karen Pennewaard)
- VHBK (Arjan Hakkert)
- Stichting Kunst en Cultuur Holten (Marijke de Jong)
- Stichting Collectie Nagelhout (Kristina Odenhamn)
- Natuurmuseum Holterberg (Loes Hogenbirk)
- Duurzaam Holten / Repair café (Mieke Urff)
- Scholengemeenschap Waerdenborch (Marcel Vaneker)
- Holten Science (Obbe Meijer)
- Scouting Holten / Zwaluwstaarten (Anneloes Mulder)
- Holtens Ondernemershus (Annemarie Bouwmeester)

Actiepunten:

- > De aanpak BuurtKracht maakt werksessies met ons netwerk mogelijk. Onder begeleiding van kunstenaars of creatieve professionals bedenken we experimentele activiteiten, workshops, interventies of andere manieren die we gezamenlijk kunnen uitvoeren.
- > We verwachten dat het collectieve creatieve proces circa 10 activiteiten oplevert die;
 - samenwerking stimuleren,
 - kunst en cultuur zien als doel (inclusief artistiek resultaat),
 - kunst en cultuur inzetten als middel, om bijvoorbeeld ontmoeting of persoonlijke ontwikkeling te stimuleren.
- > Communicatiemiddelen
Om HLTN relevantie en continuïteit te bieden hebben we investeerders nodig. Daarvoor is een sterk merk belangrijk. Met een dynamische merkidentiteit kunnen we zowel on- als offline consistent onze boodschap vertellen. Daarmee bouwen we aan vertrouwen bij (potentiële) klanten en investeerders, die zich aan ons binden.

Naast een website als informatievoorziening en verkoopmiddel laten we sociale media voor ons werken. Zo groeit het netwerk en kunnen ideeën, mensen en organisaties elkaar makkelijker vinden. Social media maakt ook crowdfunding mogelijk.

